

Josefodolské divadelní jaro 2009

19. ročník Krajské postupové přehlídky

venkovských divadelních souborů

Zpráva poroty

Přehlídka se konala od 7. do 10. května 2009 a bylo uvedeno 8 inscenací osmi soubory. 7 představení se uskutečnilo na jevišti DS J. K. Tyl v Josefově Dole, 1 představení s ohledem na technické podmínky (viz v textu dále) se uskutečnilo jako výjezdové na domácím jevišti souboru z Vysokého. Ke každému představení se konal rozborový seminář, vedený porotou. Semináře se konaly vždy ve zcela zaplněném foyeru divadla.

Tato zpráva o jednotlivých představeních řadí inscenace podle společných znaků či problémů. Pořadí při uvádění na jevišti je uvedeno v programu přehlídky. Podrobné recenze inscenací jsou vytištěny v bulletinu Kukátko, který vycházel každodenně po dobu přehlídky.

Divadelní spolek Havlíček Zákupy neučinil dobře, když ze tří titulů současného repertoáru nedokázal vybrat nejlepší a hlavně nejvhodnější. A tak přijel s autorskou (J. M. Šimek) scénickou montáží „To byl Hockewanzel“. Vypravěčské pásmo s živými obrazy o panu arciděkanovi z Horní Police sice připomnělo trochu svéráznou historickou postavu, ale bez úsilí o dramatickou výstavbu. Ryze vzdělávací pořad, realizovaný pro lokální osvětovou potřebu při odhalení pomníku, nebylo možné posuzovat jako divadelní tvar.

Ochotníci hledají tituly, kterými by pobavili své publikum, ale někdy sáhnou pořádně vedle. To se stalo Kulturnímu a divadelnímu spolku Jizeran Rakousy. Text Jaroslava Koloděje „Postel pro anděla“ sice začne dobrým nápadem o postřeleném strážném andělovi, ale pak těží komediálnost z pивní pěny, z rozbité postele při plození dvojčat a posléze ze suterénu kadibudky. Usilovná snaha všech herců, mnohdy naplňovaná přehnanými gesty a velkým fortisimem v řeči, spíš zdůraznila nevábne hlubiny pseudolidového humoru, než aby vzlétla s anděly a tak na jisté úrovni pobavila.

Divadelní spolek Scéna Libochovice to zkusil s bulvárem a zvolil osvědčenějšího autora – Michaela Frayena. Pod společným názvem „Dva z nás“ se skrývaly dvě aktovky hrané vždy jen s dvěma protagonisty. V úvodní hříčce „Nový Don Quijote“ se herci marně snažili překonat stereotypní variace na záhy prozrazené téma o milencích, kteří si vlastně nerozumějí. Následující aktovka „Číňani“ těží ze záměny postav, když manželé omylem pozvou na večeři takové přátele, kteří se nesmějí potkat. Řešením je rozdělit je do několika místností bytu, aby se nepotkali. Vše hrají dva herci za pomoci řady převleků. Jsou dobří, ale veskrze situační fraška se jim změnila v mnohamluvnou konverzační komedii bez potřebného tempa a hlavně bez prudkých střihů při proměnách v novou postavu, což ale zřejmě má být největší zdroj humoru.

Název Mladá haluz divadelního souboru Vojan z Desné v Jizerských horách jasně signalizuje věkové složení. Upřímnost mládí a poctivá příprava pomohla hercům i režisérce obhájit trochu rozpačitou předlohu – „Ženu v trysku století“, pásmo scének z pera Zdeňka Podskalského. Vkusně pojatá zábava, při níž se herci pod poučeným pedagogickým vedením učili základní abecedě divadla, spíše dává perspektivu pro budoucí práci souboru.

Dva soubory sice nešokovaly dramaturgickou objektivností, ale výběr osvědčené klasiky mohl být předpokladem pro vkusnou zábavu.

Divadelní soubor TJ Sokol Bozkov prochází proměnou s nástupem nového režiséra i s nadějnou mladou krví. Klicperův „Ženský boj“ jakoby předpokládal jistou dávku naivity a pokud je upřímná, mile pobaví. Tento zdánlivě jednoduchý, ale i ošidný úkol Bozkovští do značné míry splnili. Teď je před nimi úkol větší diferencovanosti v charakteristice postav, rytmizování situací a nápaditějším aranžmá.

Divadelní soubor FRK z Nové Vsi nad Popelkou uvedl Nestroyova „Zlého ducha Lumpácivagabunda“. Dlužen sice zůstal větší propracovanosti činoherních výstupů, ale sympatie si získal solidně nastudovaným zpěvem i jednoduchou choreografií pohybově rozehraných komparsových scén. Z jejich autorské dílny vzešla dvacítká písní, které snad neoslňují výjimečnou básnivostí textu, ale melodika a především harmonikový doprovod strhly publikum k mnoha potleskům na otevřené scéně.

Všeobecně známou hudební komedii „Limonádový Joe“ uvedl divadelní spolek Krakonoš z Vysokého nad Jizerou. Literárně-filmový scénář Jiřího Brdečky posloužil jako materiál k okouzující sebeironii, neboť nikdo neusiloval o parodii, ale spíše s nadhledem prezentoval svou radost ze hry na kovboje, zločince, padlé děvy i andělské naivky. Filmový střih detailů nahradila režisérka Marie Trunečková širokým záběrem s využitím početného komparsu, který v takovém rozsahu na amatérském jevišti bývá skutečně vzácným jevem. Proto se také muselo hrát na domácím jevišti, kdy za souborem došla nejen porota, ale také plný autobus účastníků přehlídky. Krátké dialogy, zarámované choreograficky propracovanými akcemi sboru s drobnými charakteristickými detaily reakcí kovbojů i lehkých žen, jsou výrazně rytmizovány zdařilou hudební složkou včetně písňových vstupů, mnohdy vtipně doplňovaných projekcí. Představitel titulní role (Adam Bartoň) pak naznačuje - a spolu s ním i většina ostatních aktérů - základní herecký princip inscenace: stylizovanou naivitu, upřímnost a poctivé hraní typů, ať už kladných, či záporných. Nadhled a odstup od typu (nikoli charakteru!) postavy umožňuje odlehčené herectví, které snadno navazuje kontakt s publikem. Vše plyne v příjemném rytmu, který ale ztrácí na dechu krátce před závěrem, kdy se ryze činoherními prostředky musí odehrát rozuzlení pěkně zamotané zápletky. Avšak šťastný konec vše napraví a umožní divákům nadšený potlesk.

Rádobydivadlo Klapý šlo zcela odlišnou cestou. Zvolilo si poemu Františka Hrubína „Romance pro křídlovku“, a to ve zpracování I. Krobota a J. Kovalčuka pro činohru Národního divadla. Pokud se jako divák smírím s textovým torzem, omezujícím mnohovrstevnatost Hrubínovy předlohy, mohu respektovat poetiku režiséra Ladislava Valeše. Ten vede herce k neokázalému projevu s jasným myšlenkovým záměrem a především se smyslem pro jevištní metaforu. Nečekaně se daří Hrubínovu poetiku jevištně naplňovat. Kde básník volí zdánlivě všední (ale o to krásnější!) slova, jež váže do veršů a básnických obrazů, tam režisér Valeš zdánlivě všední pohyb a aranžmá na oprostěné scéně mění do jevištního znaku, umocněného drobnými detaily výtvarnými i hudebními. Sugestivitu inscenace posiluje důsledná stylizace, která dává prostor fantazii. Herci obětavě a s plným nasazením slouží zvolené koncepci. S působivým a vnitřně bohatým herectvím představitele mladého Františka (Vít Šťastný) přesně korespondují všichni další aktéři ve vzácné vyrovnanosti. Romance pro křídlovku v podání Rádobydivadla patří k mimořádným divadelním událostem právě pro svou neokázalost, jež ale předpokládá divákovu představivost. Pokud ještě bude vycizelována díkce v přednesu veršů, a to zejména v expresivních partiích, najde tato inscenace pochopení jak u běžného publika, tak u vyznavačů básníka Hrubína.

Porota pracovala ve složení: Rudolf Felzmann (předseda poroty), Jiří Hraše a Jaromír Kejzlar.

Porota udělila 10 individuálních čestných uznání a 10 individuálních cen. 2 ceny byly uděleny za inscenaci, což jasně signalizuje, že u těchto inscenací byla konstatována značná inscenační úroveň jak v dramaturgicko-režijní koncepci, tak v jednotě hereckých výkonů až k vědomé práci s výtvarnými a hudebními složkami.

Inscenace Limonádového Joea a Romance pro křídlovku jsou nesouměřitelné v žánrovém zařazení a každá používá odlišných inscenačních postupů. Porota se tak dostala do dilematu, jak rozhodnout, když je pouze jedna možnost nominace pro postup do národní přehlídky.

**Porota nominuje na Národní přehlídku ve Vysokém nad Jizerou
Rádobydivadlo Klapý s inscenací
František Hrubín/Ivo Krobot/Josef Kovalčuk: ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU.**

**Porota doporučuje na Národní přehlídku ve Vysokém nad Jizerou
DS Krakonoš Vysoké n. J. s inscenací
Jiří Bedečka: LIMONÁDOVÝ JOE.**

**Při výběru programu Krakonošova podzimu 2009 žádáme o zohlednění nesou-
měřitelnosti nominovaných a doporučených inscenací, neboť obě splňují kritéria pro výběr
do národní přehlídky.**

Josefův Důl 10. 5. 2009

Za porotu:

